

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău (jud. V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (T. Vieru, Iu. Bejenaru, O. Sternioală)

ÎNCHEIERE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței:

Tatiana Vieru

Judecători:

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând cererea de revizuire depusă de către Nicolai Antoniuc
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Antoniuc
împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la încasarea
prejudiciului,

împotriva încheierii din 16 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă

La data de 10 iulie 2015, Nicolai Antoniuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărîrii din 19 decembrie 2011 a judecătoriei Botanica mun. Chișinău.

Prin încheierea din 20 iulie 2015 a judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, în temeiul art. 170 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de chemare în judecată, s-a remis reclamantului încheierea în cauză și cererea de chemare în judecată cu actele anexate, s-a explicat reclamantului că, poate să intenteze acțiunea în instanța competentă, iar restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect și aceleași temeiuri la instanța de judecată competentă jurisdicțională.

La data de 15 septembrie 2015, Nicolai Antoniuc a depus o cerere în judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, solicitând a fi revocată încheierea prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată, de a intenta un proces civil în procedură în ordonanță, de a emite o ordonanță prin care a dispune admiterea cererii sale.

A invocat că, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova i-a refuzat soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară.

La depunerea cererii de chemare în judecată a respectat competența teritorială de examinare a cauzei.

Fiind apreciată ca fiind un recurs împotriva încheierii din 20 iulie 2015 a

judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, cauza a fost remisă pentru judecare în Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de Nicolai Antoniu și s-a menținut încheierea din 20 iulie 2015 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La data de 27 ianuarie 2016, Nicolai Antoniu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actelor de dispoziție a instanțelor ierarhic inferioare și admiterea integrală a cerințelor formulate în cererea de chemare în judecată, încasarea prejudiciului moral de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, conform cerințelor înaintate. În cererea de revizuire s-a indicat ca temei de drept art. 449 lit. ж) CPC.

Prin încheierea din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost declinată competența la examinarea cererii de revizuire depuse de Antoniu Nicolai împotriva deciziei din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 19 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Antoniu Nicolai împotriva deciziei din 22 decembrie 2015.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Antoniu Nicolai împotriva încheierii din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție.

La 03 februarie 2016 Antoniu Nicolae a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 16 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire s-a invocat că, instanța de recurs nu a asigurat interpretarea uniformă și aplicarea legislației naționale, nu a determinat norma de drept aplicabilă acțiunii din 20 iulie 2015 înaintată împotriva Ministerului Finanțelor al RM privind recuperarea prejudiciului.

De asemenea, instanța de recurs nu a anulat încheierea judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și decizia Curții de Apel Chișinău, care contravin prevederilor Codului de procedură civilă, Legii nr. 87 din 21.04.2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 15 alin. (2), lit. c) Cod de executare, art. 120 al Constituției al RM, art. 6 CtEDO, art. 17 CtEDO, art. 13 CtEDO și art. 1 al Protocolului nr. 12 la CtEDO.

A mai indicat revizuentul că, instanța ierarhic superioară nu a soluționat în fond dosarul nr. 2-6517/15 din 20.07.2015 a judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău în legătură cu ce s-a adresat la CtEDO, deoarece nu poate executa o hotărâre judecătorească.

Solicită revizuentul anularea încheierii din 2-6517/15 din 20.07.2015 a judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, deciziei din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, încheierii din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție și a încheierii din 16 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul consideră că cererea de revizuire este neîntemeiată și urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449.

În conformitate cu art. 449 Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

În conformitate cu art.453 alin. (1), lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Din dispozițiile legale enunțate supra, urmează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că motivele expuse în prezenta cerere de revizuire nu corespund temeiurilor prevăzute de art. 449 CPC.

Or, invocarea de către revizuent a prevederilor art. 449, lit. g) CPC, nu sunt relevante speței, deoarece nu au fost prezentate careva probe în acest sens.

Mai mult, în art. 449 lit. g) CPC, se distinge clar că revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Respectiv, argumentul revizuentului în aceste circumstanțe nefiind confirmat și nu poate fi reținut de Colegiu în sensul casării actului judecătoresc supus revizuirii.

Colegiul reține că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de revizuire reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depuse de Antoniu Nicolai, în lipsa unor temeiuri legale, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 paragraf 1 din CtEDO.

De fapt, în cererea de revizuire Antoniu Nicolai expune într-un mod cronologic tumultuos derularea acțiunilor întreprinse de el și instanțele judecătorești, aduce critici actelor de dispoziție ale instanțelor fără a proba temeiul prevăzut de lege și invocat în cererea de revizuire.

Tot aici, Colegiul menționează că simpla adresare a revizuentului la CtEDO nu poate servi ca temei pentru revizuirea hotărârii judecătorești în conformitate cu art. 449, lit. g) CPC, pentru aceasta fiind necesară inițierea unei proceduri amiabile între revizuent și Guvernul RM.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivele invocate de către revizuent sunt în contradicție cu prevederile art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Nicolai Antoniu, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e .

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nicolai Antoniu împotriva încheierii din 16 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței:

Tatiana Vieru

Judecători:

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală